

รายงานนวัตกรรม

“ขยับหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด”

จัดทำโดย
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ครูที่ปรึกษา
นายณพัลย์ ปัญญาคม

โรงเรียนบ้านโนนแกด อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โครงการเรื่อง “ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนแกด อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ นี่เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรม ตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. โดยสาเหตุเกิดจากนักเรียนไม่ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อห้องเรียนของตนเองทำให้ห้องเรียนไม่สะอาด ไม่น่าเรียน คณะผู้จัดทำได้เห็นความสำคัญของจุดนี้จึงได้จัดทำโครงการ “ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด” เพื่อเป็นการฝึกวินัยความรับผิดชอบต่อให้กับนักเรียน

ขอขอบพระคุณ นางวาสนา สงโสด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนแกด ที่ท่านได้ให้การสนับสนุนในการจัดทำโครงการ คอยชี้แนะ ชี้แนะ ตลอดจนให้แนวคิดเกี่ยวกับรายงานเล่มนี้

คณะผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่อ่านโครงการนี้จะได้รับความรู้จากโครงการ และจะเป็นประโยชน์กับท่านผู้อ่าน ทุกๆ ท่าน หากโครงการเล่มนี้อาจมีสิ่งใดผิดพลาดก็ขออภัยมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้จัดทำ

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

จากการดำเนินชีวิตประจำวัน ของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแกพบว่ามีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนแก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ห้องเรียนไม่สะอาด ไม่ทิ้งขยะลงถัง ไม่เก็บของใช้ให้เรียบร้อย และนักเรียนเวรประจำวันไม่ทำความสะอาด ห้องเรียน จึงทำให้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่สะอาดไม่เป็นระเบียบ ดังนั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จึงมีความสนใจที่จะทำให้อุปกรณ์ดังกล่าวหมดสิ้นไป จึงได้จัดทำโครงการคุณธรรม เรื่อง “ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด” ขึ้น เพื่อให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโนนแก ปีการศึกษา 2564 จำนวน 22 คน มีความรับผิดชอบ และห้องเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสะอาดสวยงาม

ปัญหาและแนวคิด

1. นักเรียนไม่ตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อห้องเรียนของตนเอง
2. ในห้องเรียนไม่สะอาด เวรประจำห้อง ไม่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน

วัตถุประสงค์ที่ทำโครงการ

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงหน้าที่และ ความรับผิดชอบต่อห้องเรียนของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนทุกคนช่วยกันทำเวรประจำห้อง ตามหน้าที่ของตนเอง

เป้าหมาย

- เชิงปริมาณ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 22 คน
- เป้าหมายเชิงคุณภาพ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทำเวรประจำห้องตามหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่าง

ดีเยี่ยม 95%

- เป้าหมายระยะสั้น (ระยะ 6 เดือนแรก) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทำเวรห้องตามหน้าที่ความรับผิดชอบ

95% ขึ้นไป

- เป้าหมายระยะยาว (ระยะ 12 เดือน) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เวรประจำห้องตามหน้าที่

ที่รับผิดชอบครบ 95 %

วิธีแก้ไขปัญหา

1. ครูให้ความรู้แก่นักเรียน เรื่องของหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อห้องเรียน
2. ปลุกฝังค่านิยม และจิตสำนึกในเรื่องจิตอาสา ความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ
3. หมั่นชมเชยเวรประจำห้อง และนักเรียนทุกคนที่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน
4. ให้รางวัล แก่เวรประจำห้องที่มีความสะอาดที่สุด

หลักธรรม พระราชดำรัส

อิทธิบาท 4 คือ

1. ฉันทะ คือความพอใจรักใคร่ ในการทำความดี
2. วิริยะ คือพากเพียรในการกระทำที่ต่อเนื่องไม่ขาดตอน เป็นระยะยาวจนสำเร็จ
3. จิตตะ คือ ความไม่ทอดทิ้งสิ่งที่ทำนั้น
4. วิมังสา คือการทำด้วยความมุ่งมั่นอย่างใจจดใจจ่อ และรับผิดชอบ

คุณธรรมเป้าหมาย

1. นักเรียนมีความสามัคคี
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบ
3. นักเรียนมีความขยัน

พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก

นักเรียนทำเวร ประจำห้องที่ได้รับมอบหมาย
ห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย

วิธีการวัดและประเมินผล

- ตัวชี้วัด นักเรียนทำเวรประจำห้องตามที่ได้รับมอบหมาย จนสะอาดเรียบร้อยดีทุกวัน
- วิธีการประเมิน
 1. สังเกตพฤติกรรมในการทำเวรประจำห้องเรียนของนักเรียน
 2. แบบบันทึกพฤติกรรมการทำงานที่ของนักเรียนในแต่ละวัน
- เครื่องมือที่ใช้ประเมิน
 - แบบสังเกตพฤติกรรม
- ช่วงเวลาในการประเมิน
 - ทุกเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ และตอนเย็นหลังเลิกเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นผู้ดำเนินงานโครงการ “ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด”

สถานที่และระยะเวลา

สถานที่ โรงเรียนบ้านโนนแกด อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
ระยะเวลา ตลอดปีการศึกษา 2654 (วันที่ 1 ก.ค.2564 – 4 เม.ย. 2565)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนรู้จักคำว่าเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
2. นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบมากในตนเองมากขึ้น
3. นักเรียนรู้จักความสามัคคี เห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกัน
4. นักเรียนทุกคนสามารถมองเห็นคุณค่าในตนเอง

บทที่ 2

การดำเนินการโครงการคุณธรรม

วิธีการดำเนินงาน

1. ประชุมปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อกำหนดกิจกรรม
 - 1.1 นักเรียนระดมความคิด ชี้แจงปัญหา เพื่อทราบแนวทางของห้องในการจัดทำโครงการ
 - 1.2 ศึกษาการทำโครงการคุณธรรมและข้อมูล
 - 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
2. ดำเนินงานตามโครงการคุณธรรม
3. ประเมิน สรุปผลการทำโครงการคุณธรรม

งบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ

งบประมาณการจัดทำโครงการคุณธรรม “ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด” มีดังนี้
งบประมาณที่ใช้ 500 บาท

รายละเอียดวัสดุประกอบโครงการ

ลำดับ ที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ราคาต่อ หน่วย	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
					บาท	สต.	
1.	กระดาษถ่ายเอกสาร	2	รีม	120	240	-	
2.	สมุดบันทึก Number	1	เล่ม	25	25	-	
3.	ปากกา	5	แท่ง	25	25	-	
4.	ปากกาเคมี	2	แท่ง	50	30	-	
5.	รางวัลตามความเหมาะสม	-	-	-	180	-	
รวม					500	-	

อุปสรรคความผิดพลาดและการแก้ปัญหา

ในระยะเริ่มแรกของการทำโครงการ ยังได้รับความร่วมมือน้อย เนื่องจากพฤติกรรมที่ติดเป็นนิสัยไม่ชอบทำความสะอาดห้องเรียน การทิ้งขยะไม่เป็นที่ ขาดความรับผิดชอบในการทำเวรประจำวันที่ได้รับมอบหมาย วิธีการที่จะแก้ปัญหาของคณะผู้จัดทำ คือ สร้างจิตสำนึก ให้นักเรียนตระหนักถึงหน้าที่และ รับผิดชอบต่อห้องเรียนของตนเอง โดยได้แนะนำหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้นักเรียนนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม

บทที่ 3
ผลการดำเนินงาน
“ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด”

บทที่ 4

การวิเคราะห์

ปัญหาและสาเหตุ

ปัญหา

1. นักเรียนไม่ตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อห้องเรียนของตนเอง
2. ในห้องเรียนไม่สะอาด เวิร์ประจำห้อง ไม่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน

สาเหตุ

1. การไม่ตระหนักในหน้าที่ของตนเอง ขาดความรับผิดชอบ
2. ไม่ทำความสะอาด ชี้แจง

เป้าหมายและทางออก

เป้าหมาย

1. เจริญปริมาณ
 - โครงการคุณธรรม 1 โครงการ
 - นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75 % มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
2. เจริญคุณภาพ
 - นักเรียนมีจิตสำนึก ตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อห้องเรียนของตนเอง

ทางออก โครงการคุณธรรม“ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด” มีกิจกรรม ดังนี้

- 1) ประชุมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อกำหนดหัวข้อเรื่อง โครงการคุณธรรม
- 2) ประชาสัมพันธ์โครงการให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทราบ และติดประกาศ
- 3) ตรวจสอบการทำความสะอาดเวิร์ประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานโครงการ “ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด” ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อแก้ปัญหานักเรียนเผลอประจําวันไม่ทำความสะอาดห้องเรียน โดยสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ “ห้องเรียนสะอาดดีเพราะมีความรับผิดชอบ” มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองมากขึ้น
2. ผลการตรวจห้องเรียน ร้อยละ 95% มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรขยายผลไปยังนักเรียนทุกคนในโรงเรียน
2. ควรจัดทำโครงการนี้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเองอย่างยั่งยืนของลักษณะนิสัย
3. ควรมีการพัฒนาสื่อคุณธรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อกระตุ้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น

ภาคผนวก

บันทึกเวรประจำวันของนักเรียน

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ข้อติชม	หมายเหตุ
1	ความสะอาดพื้นห้อง			
2	ความสะอาดบริเวณห้องเรียน			
3	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน			
4	ถังขยะ			
5	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด			
คะแนนรวม				

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ข้อติชม	หมายเหตุ
1	ความสะอาดพื้นห้อง			
2	ความสะอาดบริเวณห้องเรียน			
3	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน			
4	ถังขยะ			
5	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด			
คะแนนรวม				

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ข้อติชม	หมายเหตุ
1	ความสะอาดพื้นห้อง			
2	ความสะอาดบริเวณห้องเรียน			
3	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน			
4	ถังขยะ			
5	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด			
คะแนนรวม				

(ลงชื่อ) ผู้บันทึก
(.....)

ครู โรงเรียนบ้านโนนแกด

บันทึกเวรประจำวันของนักเรียน

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ข้อติชม	หมายเหตุ
1	ความสะอาดพื้นห้อง			
2	ความสะอาดบริเวณห้องเรียน			
3	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน			
4	ถังขยะ			
5	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด			
คะแนนรวม				

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ข้อติชม	หมายเหตุ
1	ความสะอาดพื้นห้อง			
2	ความสะอาดบริเวณห้องเรียน			
3	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน			
4	ถังขยะ			
5	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด			
คะแนนรวม				

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ข้อติชม	หมายเหตุ
1	ความสะอาดพื้นห้อง			
2	ความสะอาดบริเวณห้องเรียน			
3	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน			
4	ถังขยะ			
5	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด			
คะแนนรวม				

(ลงชื่อ) ผู้บันทึก
(.....)

ครู โรงเรียนบ้านโนนแกด

โครงการ ขยันหมั่นเพียร ห้องเรียนสะอาด

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. เด็กหญิงปวีณา ทองชื่น	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เด็กหญิงณัฐริกา เมยแดง	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เด็กหญิงมลทวรรณ จำปานนท์	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เด็กหญิงเบญญาภา คุณมนะ	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
5. เด็กหญิงพิมลวัลย์ ตราชู	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
6. เด็กหญิงศิริรัตน์ มารยาท	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ครูที่ปรึกษา นางนพวัลย์ ปัญญาคม

ผู้บริหารที่ปรึกษา นางวาสนา สงโสด

พระที่ปรึกษา

ปัญหา นักเรียนไม่ดูแลความสะอาดของห้องเรียน

สาเหตุของปัญหา

๑. นักเรียนทำความสะอาดไม่ถูกวิธี ทำแต่ไม่สะอาด
๒. นักเรียนเห็นขยะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนแล้วไม่เก็บ
๓. นักเรียนไม่จัดเก็บอุปกรณ์และมุมต่างๆในห้องเรียน

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนให้สะอาดและเอื้อต่อการเรียนรู้ทุกวัน
๒. เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และมีวินัยในตนเอง

เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ: นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 22 คน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ : นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนทุกวัน

เป้าหมายระยะสั้น : (6 เดือนแรก) นักเรียนร้อยละ 60 ทำความสะอาดห้องเรียนให้สะอาดและเอื้อต่อการเรียนรู้ทุกวัน

เป้าหมายระยะยาว : (12 เดือนแรก) นักเรียนร้อยละ 90 ทำความสะอาดห้องเรียนให้สะอาดและเอื้อต่อการเรียนรู้ทุกวัน

วิธีแก้ปัญหา

1. ครูประชุมชี้แจงให้ความรู้เรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบต่อห้องเรียน การปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีต่อหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
2. นักเรียนร่วมประชุมเพื่อวางแผนการทำงานดังนี้
 - จัดทำข้อตกลงของห้องเรียน
 - แต่งตั้งผู้รับผิดชอบประจำวัน ผู้ตรวจและกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน
 - จัดทำรายการขั้นตอนการทำความสะอาดห้องเรียน

3. ติดข้อตกลงของห้องเรียน ตารางเวรประจำวันและผู้ตรวจเวรประจำวัน
4. จัดทำบันทึกการตรวจความสะอาดของห้องเรียนแบบ Check list ดังนี้

บันทึกเวรประจำวันของนักเรียน

วันที่ ที่ เดือน พ.ศ.

ที่	รายการทำความสะอาด	คะแนน (10)	ผลการตรวจ		รายละเอียดแก้ไข
			สะอาด	ไม่สะอาด	
1	ความสะอาดเพดานห้องเรียน				
2	ความสะอาดผนังห้องเรียน				
3	ความสะอาดพื้นห้องเรียน				
4	ความสะอาดของโต๊ะในห้องเรียน				
5	ความสะอาดหน้าต่างห้องเรียน				
6	ความสะอาดบริเวณรอบห้องเรียน				
7	ความสะอาดถังขยะ				
8	การเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด				
9	ความสะอาดกระดานในห้องเรียน				
10	ความสะอาดโต๊ะทำงานของครู				
	คะแนนรวม				

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจ

(ลงชื่อ)

ครูประจำชั้น

(.....)

(นางนพวัลย์ ปัญญาคม)

5. นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามข้อตกลงและตามรายละเอียดขั้นตอน
6. ผู้ตรวจรายงานการตรวจพร้อมข้อเสนอแนะหน้าชั้นเรียน ช่วงเช้าเวลา 09.00 น. ทุกวัน และนำส่งบันทึกการตรวจให้ครูทราบ
7. เวรประจำวันแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
8. ทุกวันศุกร์นำผลการดำเนินการมาร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการดำเนินการเพื่อความยั่งยืน
9. ประเมินผลการดำเนินการ
10. รายงานผลพร้อมมอบเกียรติบัตรนักเรียนที่พฤติกรรมเชิงบวกมากขึ้นและมีคุณธรรมเป้าหมายที่โดดเด่นชัดเจน ยั่งยืน

หลักธรรมที่นำมาใช้

1) อิทธิบาท 4

- ฉันทะ ความพึงพอใจ
- วิริยะ ความขยันหมั่นเพียร
- จิตตะ ความฝึกฝน ความตั้งใจ
- วิมังสา พิจารณา ไตร่ตรอง สิ่งที่ทำ

2) หลักการทรงงาน ในหลวงรัชกาลที่ 9 (ศาสตร์พระราชา)

รู้ รัก สามัคคี

- รู้ คือ รู้ปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหานั้น
- รัก คือ เมื่อเรารู้ถึงปัญหาและวิธีแก้แล้ว เราต้องมีความรัก ที่จะลงมือทำ ลงมือแก้ไขปัญหานั้น
- สามัคคี คือ การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่สามารถลงมือทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ

ร่วมใจกัน

คุณธรรมเป้าหมาย

1. ความรับผิดชอบ
2. ความมีวินัย
3. ความขยันหมั่นเพียร

วิธีวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัด	วิธีการ	เครื่องมือ	ระยะเวลา
1. ร้อยละของนักเรียนที่ทำความสะอาดห้องเรียนให้สะอาดและเอื้อต่อการเรียนรู้ทุกวัน	- ตรวจสอบความสะอาดของห้องเรียน	- แบบบันทึกการตรวจความสะอาดห้องเรียน	กรกฎาคม 2564 - เมษายน 2565
2 ร้อยละของนักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และมีวินัยในตนเอง	-สังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและความมีวินัยของนักเรียน	-แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบและความมีวินัยของนักเรียน	กรกฎาคม 2564 - เมษายน 2565

